

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీనివాసరామానుజమహాదేశికైః (మైసూర ఆండవన్) అనుగృహీతం

॥ శ్రీమన్నిగమాంతమహాదేశికవైభవశతకం ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నిగమాంతమహాదేశికవైభవశతకం ॥

యత్యపాలేశమాత్రేణ సదోల్లసతి సన్మతిః |

వేదాంతదేశికమణిః సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

యదాకృత్యా ఘంటా వృషగిరిపసంకల్పవిహితా

కులే వైశ్వామిత్రే సదయముదయం ప్రాప భువనే |

సదారామం విశ్వప్రియమతివిరక్తం తమనఘం

గురుం వేదాంతార్యం సుచరితముపాసేఽనవరతం ॥ 1 ॥

నభస్యశ్రోణాయాం విబుధజనభాగ్యాత్ సముదితః

సుతోఽనంతార్యస్య ప్రథితగుణభూమా కవివరః |

నుతః కాంచ్యాం సర్వైరపి చ వరదేనాహితమతిః

గురుం వేదాంతార్యం తమహమనిశం యామి శరణం ॥ 2 ॥

యస్యానంతార్యసూరిః వ్యతనుత విహితం జాతకర్మాది తాతః

తోతారంబాహృదబ్జం వికసితమభవత్ యస్య లీలావిలాసైః |

బంధుం విశ్వస్య సంతం సకలనిగమవాగ్బంధుమానందసింధుం

వందే వేదాంతసూరిం భవజలధితరిం శ్రేయసామాకరం తం ॥ 3 ॥

సంసారార్ణవమగ్నమాదృశజనోత్తారాయ యోఽవాతరత్

అంఘ్రిభ్యామవనౌ చచార విబుధోత్తంసోఽహసాం ధ్వంసకః |

శ్రీరామానుజసంప్రదాయమనఘం సంస్థాప్య సర్వార్థదం

శ్రీమద్వైష్ణవసంతతిం సువిశదం యోఽవర్థయత్తం భజే ॥ 4 ॥

చూడాకర్మ చకార యస్య జనకో వర్షే తృతీయే శుభే
 విద్యారంభనిదానమక్షరచయం సామోదమన్వగ్రహీత్ |
 బాలం వారిజనేత్రపౌత్రమమలం శ్రద్ధానిధిం తం గురుం
 ప్రత్యుత్పన్నమతిం నమామి మహితం వేదాంచలార్యం సదా || 5 ||

ఆత్రేయేణ చ మాతులేన సహితో రామానుజార్యేణ యః
 వాత్స్యశ్రీవరదార్యసన్నిధిమగాత్ బాల్యే కదాచిత్ సుధీః |
 ప్రాచార్యస్య కృపాకటాక్షమహితం త్రైవిద్యమాన్యో భవే -
 త్యాశీర్వాదమవాప్య మంగలనిధిః రేజే తమేవాశ్రయే || 6 ||

తాతోఽనంతగుణోఽజ్వలో బుధవరోఽనంతార్యసూరిర్ముదా
 ప్రాప్తే చాష్టమవత్సరే గుణనిధేర్యస్యాకృతోపాయనం |
 ప్రాజ్ఞో బ్రహ్మవిదుత్తమస్సమభవత్ యో బ్రహ్మచర్యోఽజ్వలః
 ఆమ్నాయాంతగురుం తమన్వహమహం శ్రేయోఽంబువాహం భజే || 7 ||

ఆమ్నాయానఖిలాన్ స్వమాతులకృపాభూమ్నాగ్రహీత్ యః తదా
 సర్వోపాదృతవేదపాఠపునరుచ్ఛారానపేక్షో బభౌ |
 తత్తాదృజ్మతిమాన్ స్వధర్మనిరతః స్వాంగాన్ సమగ్రాన్ దధౌ
 తం విద్యానిధిమాగమాంచలగురుం విద్యాధిగత్యై శ్రయే || 8 ||

కన్యాం మాన్యకులోద్భవాం అనుపమాం రూపాదిసల్లక్షణైః
 యుక్తాం శ్రద్ధధతీం క్రియాసు విమలాస్వాజానశుద్ధాం శుభాం |
 స్తుత్యాం యః పరిణీయ శాస్త్రవిహితే రేమే గృహస్థాశ్రమే
 తం వందే నిగమాంతదేశికమహం సత్కర్మసంసిద్ధయే || 9 ||

వింశత్యబ్దవయఃప్రమాణసమయే సందర్శనీయోఽఖిలైః
 మీమాంసాదిసమస్తశాస్త్రవిశదప్రజ్ఞో బభౌ యో గురుః |
 త్రింశద్వారమమోఘవాగ్విలసితైః శ్రీభాష్యమాశ్రావయత్
 తం తత్వైకనికేతనం శ్రుతిశిరస్సూరిం భజామ్యన్వహం || 10 ||

శ్రీరామానుజదేశికోత్తమమణేః ఆత్రేయగోత్రాంచితాత్
 సంప్రాప్యామలవేదశీర్షయుగలం మంత్రం చ గారుత్మతం |
 గత్వాహీంద్రపురీం తతో మనుమిమం ధ్యాయన్ సుపర్ణం శ్రితః
 తుష్టేనాప చ తేన యో హయశిరోమంత్రం తమాభావయే || 11 ||

యోగీ జ్ఞాననిధిః విరక్తిమహితో భక్త్యుజ్వలో యో గురుః
 ధ్యాయన్నోషధభూధరే నరహరేః పార్శ్వే తురంగాననం |
 ఆనందాశ్రువిలోచనో విరురుచే లాలాసుధాప్యాయితం
 యం చక్రే సువిబోధహేతుమమలం తం భావయే దేశికం || 12 ||

స్తోత్రం వాజిముఖస్య యో వ్యరచయత్ సర్వాభిరామం తథా
 పక్షీంద్రస్య సమస్తసిద్ధిఫలదాం పంచాశతం చాద్భుతాం |
 తత్తద్దేవకృతాజ్ఞయా సుమనసాం ప్రీత్యై చ పంచాశతం
 దేవాధీశితురచ్యుతస్య శతకం తం దేశికేంద్రం భజే || 13 ||

గాధాం రత్నత్రయేద్ధాం నవమణిరుచిరాండోళికాగాధికాం చ
 గాధాం కంతుప్రధానాం సులలితఘటికాగాధికామప్యపూర్వాం |
 కౌబేరాక్షిప్రమోదోద్వహన సుమధురాం హాస్యయుక్తాం చ గాధాం
 సర్వాలంకారసూతిం వ్యతనుత కుశలో యస్తమాచార్యమీడే || 14 ||

తత్రైవ ప్రతిపక్షభంగమపరం చక్రేద్భుతం యో ముదా
 గద్యం రాఘవపుంగవస్య మురళీలోలస్తుతిం చేష్టదాం |
 మందామందవిబోధనైకనిపుణం తం సర్వవిద్యాచణం
 శ్రీమద్వేంకటనాథదేశికమహం సేవే పుమర్థప్రదం || 15 ||

తస్మాత్ గోపపురీమవాప్య సుభగాం దేహాళ్యధీశం చ యః
 స్తుత్వా సమ్యగుదారధీవిలసితైః పద్వైస్సదామోదకైః |
 కాంచీం తాముపగమ్య తత్ర వరదం దేవైస్సదాభిష్టుతం
 సంసేవ్యాథ నిజం నివాసమగమత్ తం భావయే దేశికం || 16 ||

హృద్యాం శ్రీచిహ్నమాలాం ప్రపదనమహితాం గాధికాం ద్వాదశాధ్యాం
 గాధాం భాషాప్రకృష్టాం అనితరసులభాం యో వితేనే విచిత్రాం |
 చర్యామాచార్యజుష్టాం వ్యరచయదుచితాం పంచకాలాత్మకాంతాం
 తం త్రయ్యంతార్యవర్యం సుమనసమనఘం సంశ్రయేఽనన్యభక్త్యా || 17 ||

యస్సంబేరమశైలవైభవమథో గాధార్థపంచార్థకం
 గంభీరాం స్తుతిమష్టబాహువిషయాం రమ్యం నృహర్యష్టకం |
 చక్రే భవ్యయథోక్తకారివిషయం స్తోత్రం యథోక్తక్రియః
 వేదాంతార్యమహం భజామి విబుధోత్తంసం గురుం తం సదా || 18 ||

యో దూరీకృతవాన్ శితాంధతమసం దీపప్రకాశస్య చ
 స్తుత్యా సంగరపుంగవస్య మహితం స్తోత్రం వ్యధాద్వీర్యదం |
 హేతీశస్తతిం ఆయుధస్తతివరాం ఆస్వాదనీయాం బుధైః
 విద్వద్భృందసమీడితం శ్రుతిశిరోభూషం దధే చేతసి || 19 ||

మధ్యేకాంచి కరీంద్రశైలతిలకం నిత్యం స్తువన్నార్తిహం
 దేవాదేశముదీరయన్ భువమిమాం వైకుంఠమేవాకరోత్ |
 సద్భ్యశ్చోత్తమమర్థజాతమఖిలం యో బోధయన్ తైర్నుతః
 నిన్యే కాలముపాసీషీయ విబుధం తం దేవచూడాగురుం || 20 ||

కాంచ్యా నిర్గత్య శిష్యైస్సహ శుభచరితైః శేషశైలం ప్రయాతః
 తత్రత్య స్వామితీర్థే సుకృతిపరిచితే నిత్యకృత్యం సమాప్య |
 సంపశ్యన్ శ్రీనిధిం యః పులకితవపురాపాదచూడం తదీయైః
 కారుణ్యాంభోధివీచీసహచరనయనాంతైశ్చ దృష్టస్తమీడే || 21 ||

శేషాశేషాననాభిష్టుతి మహితసుధాస్యందిసూక్తిప్రకర్షాం
 వైదుష్యస్వర్ణవీక్షావిరచితనికషప్రస్తరాం స్నిగ్ధగుంభాం |
 శ్రేయస్సూతిం బుధానాం స్తుతిమకృత కవిర్యశ్చ భవ్యాం దయాయాః
 వాణీవిశ్రాంతిభూమిం శ్రుతిశిఖరగురుం తం భజేఽనన్యచేతాః || 22 ||

విష్ణోః స్థానాని గతోత్త్వరదిగుపగతాన్యధ్యువాసాత్తభూమా
 తత్తత్తేత్రాధిదేవాన్ వ్యనమదతిముదా భక్తికమ్రోఽథ మత్వా |
 క్షేత్రాణ్యన్యాని లోకే నహి నహి సమతాం యాంతి కాంచ్యేతి భూయః
 స్వక్షేత్రం ప్రాప యస్తం ప్రవిమలమనసం వేదచూడార్యమీడే || 23 ||

కాంచ్యామాచార్యవర్యే నివసతి చ కుదృజ్మస్కరీ కశ్చిదేతం
 వాదార్థం త్వాహ్వాయత్ సప్రవిమలవచసా లీలయా తం జిగాయ |
 తాదృక్ జ్ఞానామృతాబ్ధిం తదను సువిదితో మానయన్ దివ్యశక్తిం
 విద్యారణ్యో వరేణ్యః స్తుతిపరమలిఖత్ యస్య పత్రం భజే తం || 24 ||

పద్వ్యైః ప్రైషయదంజసా ప్రతివచస్తస్మై విరక్త్యన్ముఖైః
 సోఽప్యేతం వివిధైః క్రమైః సువిదితో మేనేఽవతారం హరేః |
 వైరాగ్యైకనిధిం తృణీకృతమహీపాలం త్వనన్యాశ్రయం
 వేదాంతార్యమపారథీజలనిధిం తం వాదిసింహం భజే || 25 ||

శ్రీరంగేశ్వరశాసనం బుధవరైః సంప్రేషితం మానయన్
 వాద్యున్మాదమపోహ్య సత్పథముపాదేష్టుం తదా ప్రస్థితః |
 కావేర్యా విధివద్విధాయ సకలం నిత్యాహ్నికం దర్శనం
 దేవస్యాకృత యస్తమేమి భగవద్ధ్యానాత్తసోపానతః || 26 ||

శ్రీరంగేశకృపాకటాక్షమహితః సంప్రాప్య సద్యూషితాం
 ఆస్యానౌమజయచ్చ వాదినమహంకారోద్ధతం ప్రజ్ఞయా |
 తత్కాలే శతదూషణీం వ్యరచయత్ సిద్ధాంతసంరక్షిణీం
 యస్తం దేశికమాశ్రయే కవిమణిం వాదీభపంచాననం || 27 ||

గోష్ఠ్యాం శ్రీరంగనేత్రా సబహుమతిసుధీవృందవిద్యోతమానః
 మధ్యేరంగం వసాత్ర శ్రుతిశిఖరయుగార్థప్రవక్తేతి భూత్వా |
 ఆదిష్టో హృష్టచేతాః కతిచనదివసానర్థమామ్నాయగూఢం
 సద్భ్యోఽభీష్టం ప్రవక్ష్యన్నవసదధిపురం యస్తమార్యే ప్రపద్యే || 28 ||

వేదాంతద్వయమత్ర రంగసవిధే ప్రఖ్యాపయన్ సత్యతీః
 వ్యాతన్వన్ వసతాత్ త్వమిత్యభిదధే స్వప్నే యతీంద్రస్వయం |
 యస్మై రంగహృదంతరంగితహృదే సౌభాగ్యమాతన్వతే
 యోగీంద్రాంఘ్రిపయోజభృంగమిహ తం వందే ముకుందప్రియం || 29 ||

దృష్ట్వా శ్రీరంగనేతా సదసి చ నిగమవ్యాక్రియానైపుణీం తాం
 వేదాంతాచార్యసంజ్ఞాం వ్యతరదతిముదా యస్య విద్యాధినేతుః |
 యస్మై యం రంగనేత్యప్యజగణదవనౌ సర్వతంతస్వతంత్రం
 త్రయ్యంతార్యం తమీడ్యం జనిపథరుగదంకారవర్యం ప్రపద్యే || 30 ||

యోగక్షేమైకహేతుం సకలతనుభృతాం విశ్వసౌభాగ్యధేనుం
 సద్భిర్నిత్యానుభావ్యాం ప్రసదనమహితాం సర్వలావణ్యపణ్యాం |
 దేవీమస్తాద్ధరిత్రీం సరసిజనిలయాం చోద్ధరిత్రీం భవాభ్యేః
 యో లక్ష్మీవీక్షితాంతర్వదయసరసిజస్తం శ్రయే వేంకటేశం || 31 ||

నీళాయాస్తుతిమద్భుతాం సుమధురాం గుణ్యాం గభీరార్థదాం
 దేవేశస్య దశావతారమహిమాదర్శాం స్తుతిం చాదరాత్ |
 భక్తాభీష్టఫలప్రదాం వ్యరచయత్ నిత్యాభిగేయాం శుభాం
 యస్తం శాంతిదయాదిభూపమనిశం వేదాంతసూరిం భజే || 32 ||

క్షాంత్యేదార్యగుణోజ్వలో బుధవరైరభ్యర్థితో యో గురుః
 శ్రీరామానుజసంయమీంద్రవిజయోత్తంసాం వ్యధాత్ సప్తతిం |
 తం యోగీంద్రదయైకపాత్రమఖిలప్రత్యర్థివిత్రాసినం
 శ్రీమద్వేంకటనాథమస్మదవనార్థాత్తావతారం భజే || 33 ||

చిత్రం శుద్ధం విధార్యం సహృదయహృదయే తత్వసందర్శనేద్ధం
 స్నిగ్ధం గంభీరభావం సకలకుశలదం స్రగ్ధరావృత్తక్ష్మప్తం |
 సారస్వజ్యోభిప్రకాశం కృతిమణితరలం తత్వముక్తాకలాపం
 వ్యాతేనే యస్తమభ్యేమ్యసదృశకృతినం సర్వతంతస్వతంత్రం || 34 ||

సంసారాభినిమగ్నసాధుజనతాసంరక్షణైకవ్రతీ
 రమ్యం సారవివేచకాధికరణాదర్యం చ సారావళిం |
 మీమాంసాపదరక్షణీం చ రుచిరాం యస్తత్వటీకాం వ్యధాత్
 తం వేదాంతగురూత్తమం ప్రణిపతామ్యాజానశుద్ధం విభుం || 35 ||

తాత్పర్యజ్యోత్స్నికాం యం కుదృశమతతమఃకర్మినీం సుప్రసిద్ధాం
 శ్రీగీతాభాష్యభావోదధిమథనసుధాపూర్ణచంద్రో వితేనే |
 సంఖ్యావద్విశ్వరక్షాకరణపటుమతిః వాదిగర్వాపనేతా
 తం త్రయ్యంతార్యవర్యం కవికథకహరిం సంశ్రయేఽనన్యచేతాః || 36 ||

సర్వాభీష్టార్థసిద్ధిం సకలవిబుధజీవాతుమాదర్శనీయాం
 చక్రే సర్వార్థసిద్ధిం తదనుకృతిమణిం న్యాయసిద్ధాంజనం చ |
 ఆమ్నాయాంతానుసారాత్ విమతపరిహృతేః న్యాయశుద్ధిం చ నన్వ్యాం
 యః శ్రీవేదాంతసూరిః తమహమనుకలం భావయామ్యంతరంగే || 37 ||

గంభీరార్థప్రకాశాం వికసితసుమనోవాసితాం యోఽతిరమ్యాం
 ముఖ్యామీశాధివాస్యాం అకృతకవచనోత్తంసితాం వ్యాచకార |
 సంసారాగ్నిప్రదీప్తివ్యపగతతనుభృత్ప్రాణసంజీవినీం తం
 సంసేవే వేదచూడాగురువరమనిశం సర్వతంత్రస్వతంత్రం || 38 ||

చక్రే యః పంచకాలక్రమవిధిమహితాం పాంచరాత్రాభిరక్షాం
 తద్రీత్యైవాచరంతం స్వపరహితపరం చాశ్రితైః కారయంతం |
 శ్రీమద్గీతార్థసంగ్రాహకపరమకృతేః యామునేయ్యాశ్చ రక్షాం
 కుర్వాణం చింతయామి ప్రథితకవిఘటాపంచవక్త్రం ప్రగల్భం || 39 ||

ప్రాప్తః కైశ్చిద్విరోధః కునయమతియుతైః శంఖచక్రాంకనాదేః
 సర్వాంస్తాన్ ఖండయిత్వా నిజపథమనయత్ సచ్ఛరిత్రస్య రక్షాం |
 వ్యాతానీత్ వేదసమ్మత్యుపచితమహిమోత్కర్షముర్వ్యాం సుధీంద్రః
 తం వేదాంతార్యవర్యం హయముఖదయితం దేశికేంద్రం ప్రపద్యే || 40 ||

బాహ్యోభ్యంతరపశ్యతోహరకృతాం బాధాం సముత్సాదయన్
 నిక్షేపస్య సమగ్రరక్షణకృతిం రక్షాం రహస్యస్య చ |
 చక్రే యః కవితార్కికద్విపహరిః త్రయ్యంతపారంగతః
 వందే తం గురువాదిహంసముదిరాచార్యాంతరంగం గురుం || 41 ||

వ్యాచష్ట న్యాసవిద్యావివృతిసహకృతాం న్యాసవింశత్యభిఖ్యాం
 తద్వన్న్యాసప్రధానం నిరవధిఫలదాం రంగనాథాతిహృద్యాం |
 శ్రుత్యంతోద్భాసమానాం తిలకపరగతాం న్యాసపూర్వాం కృతిం యః
 వ్యాతేనే న్యాసయుక్తం దశకమపి గురుః తం శరణ్యం ప్రపద్యే || 42 ||

పౌరాణీక్వైవ రీత్యా సకలసుమనసాం బోధనార్థం పరార్థం
 గ్రంథం భూగోళనిర్ణాయకమథ సహితం వ్యాఖ్యాయా యశ్చకార |
 సర్వత్రైవం యతీంద్రప్రవరఫణితితాత్పర్యముర్వ్యాం ప్రవక్ష్యన్
 జేజీయాత్ దేశికేంద్రస్త్వయమితి విబుధైః ప్రార్థితశ్చాశ్రయేతం || 43 ||

విద్యారణ్యస్య వాదోహ్యాభవదనుపమః సార్థమక్షోభ్యనామ్నా
 రాజా వాదోక్తిమాలాం శ్రుతిమకుటగురోః అంతికం ప్రైషయత్తాం |
 తత్సర్వం వీక్ష్య సూరిః నిరణయదసినా తత్త్వమస్సుక్తినామ్నా
 విద్యారణ్యోక్త్యరణ్యం విదలితమితి తం పూర్ణవిద్యం ప్రపద్యే || 44 ||

సందృప్తః కృష్ణమిశ్రః స్వరచితకృతినా జేతుమార్యం యదాగాత్
 సర్వజ్ఞః తద్విదిత్వా వ్యతరదథ చ సంకల్పసూర్యోదయాఖ్యం |
 దృష్ట్వా తం వీతదర్పః గురుపదకమలన్యస్తమూర్ధాతివృత్తః
 తాదృగ్విద్వత్ప్రగల్భం త్వఘటితఘటనాదక్షమాభావయే తం || 45 ||

శ్రీరామాభ్యుదయం విధాయ కవిరాట్ లబ్ధుం యశో డిండిమః
 ఆగత్యాథ యదూద్భవాభ్యుదయతో మేనే స్వయం నిర్జితః |
 స్తుత్వా తం కవివాదిసింహమనమత్ భక్త్యా తతో నిర్గతః
 తం గాధేయకులానురూపచరితం వేదాంతసూరిం భజే || 46 ||

నిష్కమ్యాథ వనాద్రిముఖ్యసదనాన్యన్యాని చారాత్ హరేః
 నత్వా శ్రీకురుకాపురీశ్వరమథ శ్రీరామసేతుం గతః |
 స్నాత్వా తత్ర పునర్భవాదిరహితస్థానాప్తిహేతౌ ముదా
 భూయః ప్రాప భుజంగశాయసవిధం యస్తం నమామ్యార్తిహం || 47 ||

చోళేశ్వప్రతిమాని విష్ణుసదనాన్యాసేవ్యభూయః స్వకాం
 జన్మక్షాం సముపాగతః కరిగిరీశాధిష్ఠితాం ముక్తిదాం |
 ధ్యాయన్నాస హరిం ప్రపన్నశరణం యోగీంద్రముఖ్యార్చితం
 నిత్యం స్వాశ్రితసాధుబోధనపరో యస్తం ప్రపద్యే గురుం || 48 ||

కశ్చిద్దేశికమేత్య కుండలివశీకారాగ్రణీః మాంతికః
 శక్తిం దర్శితవాన్ యదా గురువరః తార్జ్యం తదా సంస్తువన్ |
 మంత్రామవిదంజసా తమజయత్ సంప్రార్థ్య సోఽపి క్షమాం
 యాతస్తం సకలజ్ఞతాప్రకటినం వేదాంతసూరిం భజే || 49 ||

మంత్రోపాసక ఆగతో గురువరం త్వాప్లావకాలేఽపరః
 కృత్వా మంత్రబలాన్మహోదరరుజా గ్రస్తం జహాసాధమః |
 జ్ఞాత్వా తక్షణ ఏవ తత్ప్రతిమనుం తార్జ్యం జపన్నీరుజః
 స్థూణారంధ్రత ఏవ తత్ విషజలం ప్రాస్తావయత్తం భజే || 50 ||

భూయోనిర్గత్య కాంచ్యా అహిపతిశయనం సందిదృక్షుర్బుధేంద్రః
 మధ్యేమార్గం వితస్థే విశ ఉదవసితే కస్యచిత్ సోఽర్ధరాత్రే |
 భుంక్తే శ్వేతస్తురంగః తవ మమ చణకాన్ ఇత్యుదీర్యాథ దుగ్ధం
 ప్రాదాత్ యత్తన్నివేద్యాప్యపిబదతిముదా తం శ్రయే దేశికేంద్రం || 51 ||

నిర్మాయాహీంద్రపుర్యాం స్వయమతిసుభగం కేనచిత్ ప్రార్థితోఽంధుం
 తేనైవాభిష్టుతశ్చ ప్రకటితమహిమా సర్వతంత్రస్వతంత్రః |
 నీత్వైవం వాసరాన్ యః కతిచనకృతధీః ప్రస్థితోఽథానురంగం
 తత్రావాత్సీత్ స్వగేహ తమహమనుకలం శీలయామ్యంతరంగే || 52 ||

శ్రీమాన్ సద్భిరుదీరితశ్శమధనైః జ్ఞానభిరాకావిధుః
 తత్త్వానాం చులకం రహస్యచుళకం సద్రక్షణాయ వ్యధాత్ |
 తత్త్వానాం పదవీం రహస్యపదవీం సర్వోపసేవ్యాం చ యః
 సేవే తం శ్రుతిమాలిదేశికమణిం శ్రీమాధవీశ్రీపదం || 53 ||

విష్ణోర్వద్వ్యాం రహస్యప్రథమమణిగణం వ్యాకృతిం చాతిరమ్యాం
 చక్రే యస్తత్వరత్నావళిమథ వివృతిం హృత్తమోనాశినీం తాం |
 శ్లోకద్వంద్వస్థితార్థప్రకటనసరహస్యోత్తమాంగావతంసం
 వేదాంతాచార్యవర్యం ధుతకలికలుషం తం శ్రయే సత్యవాచం || 54 ||

తత్త్వానాం నవనీతమద్భుతరసం కృష్ణస్య తన్ముష్ణతః
 తద్వద్వస్యమహో రహస్యనవనీతం చాతిహృద్యం సతాం |
 తత్తోల్లాసకరీం రహస్యమహితాం యో మాతృకాం చాదరాత్
 వ్యాతేనే కవిపుంగవో గురువరః తం ప్రీణయామ్యన్వహం || 55 ||

దివ్యం చాంజలివైభవం బుధమనోలంకారమత్యుజ్వలం
 హ్యత్తోజ్జీవకృతే ప్రధానశతకం తం సారసారం పరం |
 శ్రీవైకుంఠపదాధిరోహపదవీం యో నిర్మమే నిర్మమః
 సేవే తం పరవాదినాగగురుడం త్రైవిద్యచూడాగురుం || 56 ||

సంసారం భజతాం అనర్థబహుళం నిస్సారమప్యాదరాత్
 లోకానామభయప్రదం భయదమప్యత్యుద్ధతానాం తథా |
 వ్యాతానీదభయప్రదానలసితం సారం పుమర్థప్రదం
 యస్తం దేశికమాశ్రయేనవరతం ప్రత్యర్థిశైలాశనిం || 57 ||

ప్రారభ్య ప్రథమాత్ రమాసహచరాత్ స్వాచార్యసీమావతాం
 పూర్వేషామవరోహణక్రమగతాం సత్సంప్రదాయస్య చ |
 సమ్మాన్యాం పరిశుద్ధిమాతనుత యో రమ్యాం సతాం శ్రేయసే
 తం వేదాంతగురూత్తమం శమనిధిం వందే దయావారిధిం || 58 ||

లక్ష్మీనాథకృతోపకారనివహాన్ కారుణ్యపూర్ణోదయాన్
 జన్మావృత్తినివర్తకాన్ నిజగుణావృత్తిప్రవృత్తున్ముఖాన్ |
 యః ప్రాచీకటదాశ్రితామరతరుః వ్యక్తేఽపకారిణ్యపి
 సంత్యక్తాపకృతీః అహో హ్యపకృతీః కుర్వంతమంతర్దధే || 59 ||

సారాసారపయోనిధిప్రమథనాత్ సారార్థజాతం గురుః
 సంగృహ్ణాన్నథ సారసంగ్రహసమాఖ్యాతాం కృతిం నిర్మమే |
 సంసారాతివిరక్తసాధుజనతాసంత్రాణనిత్యవ్రతీ
 కంసారాతిపదాంబుజాతమధుపో యస్తం శ్రయే దేశికం || 60 ||

శ్రీరంగే భోగితల్పం త్వభిగమనముఖైః అర్చయన్నన్వహాం యః
 సాధుభ్యః స్వప్రబంధాన్ జలనిధితనయాప్రేయసోఽతిప్రియాం శ్చ |
 వ్యావృణ్వన్నధ్యవాత్సీత్ నిఖిలకుమతితామిస్తచండప్రభావాన్
 భక్త్యా తం వేదచూడాగురువరమనిశం చింతయామ్యంతరంగే || 61 ||

స్వచ్ఛాత్రబ్రహ్మాతంత్రాభిధవరమునయే బ్రహ్మవిత్తంత్రవేత్తే
 ప్రీత్యా యో వేదచూడాయుగలమభిదధే సర్వతంత్రస్వతంత్రః |
 తం ప్రజ్ఞాసింధుమంధంతమసమపనయంతం బుధాంభోజసింధుం
 వాచాం ధారాభిరాసేచనకమభిరుచం దేశికేంద్రం నమామి || 62 ||

సమ్యగ్భక్తిముపేయుషాం నిజపదద్వంద్వైకరక్షావతాం
 సాధూనాం శ్రుతిభాష్యమాకలయతా యేనానఘం ద్విశ్శతం |
 ప్రీత్యాఫాణి ఫణీంద్రశాయికరుణావేణీసమాప్లావినా
 భక్త్యా తం కలయే నిరంతరమహం వేదాంతసూరిం గురుం || 63 ||

శిరసి నిగమచూడాదేశికో యోఽతిభక్త్యా
 హరిపదరసికానాం పాదరక్షాం దధార |
 దురితహరణరక్షా తద్గురోః పాదరక్షా
 భవతు మమ తు సాక్షాత్ మస్తకే పాదరక్షా || 64 ||

శ్రాధే యస్స్వపితుర్వమంత్రయదథో విప్రాంస్తదానాగతాన్
 దృష్ట్వా తత్సమయే స్మరన్ హయముఖం ప్రారబ్ధవాంస్తత్త్రియాం ।
 భోక్తాకారత ఆగతా బుభుజిరే భుక్తిం చ తృప్తా గతః
 నిష్ప్రత్యూహం అకారయన్నితి విదన్ హృష్టో గురుస్తం భజే ॥ 65 ॥

కశ్చిత్ రత్నం చ రుక్మం గురుమనస ఉపాదానకాలే పరీష్ట్యై
 ప్రాదాత్ తత్ దేశికేంద్రః బహిరుదవసతేః ప్రాక్షిపత్ సద్య ఏవ ।
 తం వైరాగ్యైకరత్నం మృదుపలకనకాద్యాత్తసామ్యం నిరీహం
 వేదాంతాచార్యవర్యం ప్రసదనసుముఖం చింతయామ్యేకతానః ॥ 66 ॥

అస్తావీత్ హృద్యపద్యైః శతకదశమితైః ప్రార్థితః కీర్తిపూర్వైః
 శ్రీరంగేశాంఘ్రిరక్షానుతితతిమహితాం నిర్మమేత్వేకయామే ।
 శ్రుత్వా తాం రంగనాథః కవికథకహరిస్త్యం భవేత్పాహ్వాయత్ యం
 స్తుత్యం సర్వైః స్తవీమి శ్రుతిశిఖరగురుం తత్కృపాలబ్ధసూక్త్యా ॥ 67 ॥

వ్యాచక్రే మునివాహనస్య యమినస్సూక్తిం సుధావర్షిణీం
 వాచాభిః హృదయంగమాభిరపరాం సూక్తిం చ తాం మాధురీం ।
 ప్రశ్నానాం మహతాం అనర్ఘవచసాం భావాన్ స్ఫుటం వ్యంజయన్
 యస్తం వేదశిరోగురూత్తమమహం సంచింతయామ్యన్వహం ॥ 68 ॥

ఆత్మారామా శరారేర్భగవదనుభవానందలీలైకలోలాః
 తాదృగ్భావాస్తదీయానననశినదళాన్నిర్గతాస్సూక్తయశ్చ ।
 తాసాం వ్యాఖ్యా యదీయా నిగమపరిమళాభిఖ్యయాఘ్రూపితాభూత్
 తత్తాదృక్సీసుధాభిం నిగమతతిశిరోదేశికం తం ప్రపద్యే ॥ 69 ॥

చక్రే తాత్పర్యరత్నావళిమతిమధురాం స్నిగ్ధగంభీరభావాం
 ధార్యాం సద్భిశ్శరారాత్యనుభవసుమనోహారిసూక్తేశ్చ సారం ।
 సంగృహ్య శ్రీశపూజాక్రమమవనిబుధైః ప్రార్థితో నిర్మమే యః
 సంసేవే వాదిసింహం కవికులతిలకం వేదచూడాగురుం తం ॥ 70 ॥

కాంతోదంతం పవనతనయాత్ సంశ్రుతం స్వప్రియాయై
 కాంతోదంతం రఘుపతిరథో హంసతస్సందిదేశ |
 ఇత్యాశంసత్సరసవచనైః హంససందేశరత్నం
 వేదాంతార్యః కవికులగురుః యో వ్యధాత్తం నమామి || 71 ||

నీవీం తామతులాం సుభాషితవతీం రమ్యాం సదానందినీం
 సుశ్లిష్టాం సరసాం పరార్థకలితాం యశ్చాకరోన్నిర్మమః |
 సందేశం సరహస్యమాదరకృతం తత్వార్థసందేశినీం
 వ్యాఖ్యాం చాశ్రితమాధవాత్మజపరిత్రాణాయ తం భావయే || 72 ||

ప్రబంధానాం సారం నిఘసనియమం చ ద్వయమనోః
 మనోరూపస్యాపి ద్రవిడవచనైః సంగ్రహమథ |
 ప్రసిద్ధాంత్యశ్లోకప్రవిమలసదర్థస్య చ ముదా
 వ్యధాత్ యస్తం వందే ద్రవిడనిగమాస్వాదరసికం || 73 ||

శ్రీమద్దేవాధినేతుస్సదయితహృదయస్యార్తిహర్తుః ప్రసాదాత్
 పుత్రం కారుణ్యపాత్రం సకలబుధమణిస్యూతిసూత్రం పవిత్రం |
 రోహిణ్యాం రంగపుర్యాం నభసి సముదితం జాతకర్మాదినా యః
 సంస్కూర్వాణస్తదాంతర్ముముద అవిరతం భావయే దేశికేంద్రం || 74 ||

పుత్రః పిత్రా విధాత్రా వరద ఇతి ముదావాప యేనాభిధేయం
 కాలే చైవోపనీత స్తదను చ సకలామ్నాయజాతం చ లేభే |
 యస్మాచ్ఛ్రాణ్యధీతో యతిపతివరసిద్ధాంతశస్తద్వజోఽభూత్
 తం వేదాంతార్యవర్యం శరణమనుకలం యామి సూక్త్యా చ నౌమి || 75 ||

గ్రంథాలోకనదత్తదృష్టిరథ తద్వీధ్యాగతం లక్ష్మణం
 నాజానాత్ తదను క్రుధా తదనుగాః పాదౌ చకర్షుర్గురోః |
 అజ్ఞానాత్ కృతమిత్యదీర్య వినమన్ తం చ క్షమాం ప్రార్థయన్
 యద్దేశాన్నిరగాత్ సదారతనయో యస్తం భజే దేశికం || 76 ||

కావేరీతీరలోలం వరదమభినమన్ సత్యకల్యాణపుర్యాం
 సార్థం పుత్రేణ దారైః విశదముపదిశన్నాశ్రితేభ్యస్సదర్థాన్ |
 తత్రైవాస్తే సుఖేనేత్యవగతతదుదారప్రవృత్తిః సదారః
 ఆయాతో లక్ష్మణార్యశృరణముపగతో యం తమార్యం ప్రపద్యే || 77 ||

ఆయాతం తముదీక్ష్వ దేశికవరః పృష్ట్యా చ తత్కౌశలం
 దుర్వర్ణాప్తినదానమాధిహారణోపాయం చ బుధ్యా తదా |
 స్వీయాంఘ్ర్యంబుజవార్యధాపయదథో తం నీరుజం చాకరోత్
 సంతానాప్తివరం దదౌ చ కృపయా యస్తం భజామ్యార్తిహం || 78 ||

శిష్యాణాం దురితం తదీయగురుమప్యాహంతి నిర్దోషిణం
 హీత్యాద్యార్యవచః కదాపి వితథం నైవేతి చోద్ధోషయన్(??) |
 సాధుర్లక్ష్మణసూరిరప్యనుకలం యత్పాదతీర్థం ముదా
 పాయం పాయమవాప పుత్రసుఫలం యత్సేవయా తం భజే || 79 ||

ధ్యాయన్ రంగమను ప్రయాస్యతి గురౌ మ్లేచ్ఛైర్యదాస్కందితం
 శ్రీరంగం నగరం బుధా శ్చ బహవో నష్టాశ్చ శిష్టాస్స్వయం |
 రంగత్రాణపరాయణాస్తదనుగోప్యార్యస్తదాపాలయత్
 మా యాహీతి వచస్సుదర్శనకవేస్తం దేశికం సంస్తువే || 80 ||

ఆదౌ యేన సుదర్శనార్యకలితా శ్రీభాష్యసువ్యాక్రియా
 ప్రఖ్యాతా శ్రుతకాశికేత్యభిధయా కృచ్ఛేణ సంరక్షితా |
 సత్పాత్రేషు నియోజితా చ తదను బ్రహ్మోపదేశః కృతః
 యాభ్యాం యౌ చ సురక్షితౌ బుధసుతౌ తం సంశ్రయే దేశికం || 81 ||

గత్వా యాదవకాశ్యపీఠరవరం కల్యాణతీర్థం గతః
 కృత్వా కృత్యముదారధీః యతిపతిం సంసేవ్య యస్త్యాదరాత్ |
 ఆర్తత్రాణపరాయణం స్వశరణం నారాయణం సంశ్రితః
 నత్వాసేచనకం రమాసహచరం హృష్టస్తమాభావయే || 82 ||

పుత్రాయ సంయమిమణీక్షణపాత్రితాయ
 తత్రైవ యో ద్రవిడవేదశిరోఽర్థజాతం |
 మిత్రాయ వాదితమసో వరదాయ సూరిః
 ప్రీత్యాదిశత్రమహమన్వహమాశ్రయామి || 83 ||

ఆశాస్య మంగలమనర్హముదారగీర్భిః
 తక్షేత్రసంపదుపలభ్నినిధిం కుమారం |
 తన్మంగలం పునరవాప తతో నిస్సృష్టః
 యస్తం గురుం ప్రణిపతామి సదారసూనుం || 84 ||

రమ్యామత్యద్భుతార్థాం పరిచితసరసాం రంగనాథావిహృద్యాం
 జన్మానావృత్తిహేతుం దురితవిదలినీం సర్వసౌభాగ్యదాత్రీం |
 శత్రూన్మాదాపహర్త్రీమహిశయనహితాశాసనాభీతిశంసాం
 చక్రే యో వేదచూడాగురురుదితదయస్సంతతం తం భజామి || 85 ||

శ్రుత్వా గోపణభూమిపో యమనిభాన్ జిత్వా తురుష్కాన్ భువి
 శ్రీరంగాధిపతిం స్వకీయవిషయే సంస్థాప్య భూయః క్రమాత్ |
 పూజాం కారయతీతి హర్షవచనం రంగం ప్రతి ప్రస్థితః
 యో దారైస్సహ దారకేణ చ గురుస్తం సంశ్రయేఽస్మన్నిధిం || 86 ||

ప్రణవకృతవిమానం భక్తవర్గాన్ పునానం
 నిఖిలశుభనిదానం ముక్త్యపాయైకతానం |
 భుజగమధిశయానం వాంఛితార్థాన్ దదానం
 వ్యనమదథ యువానం యస్సిషేవే తమీడే || 87 ||

ప్రణమ్య రంగరాజమాతృగేహమాప్య ధీమతాం
 ప్రవర్తయన్ముదా స్వపాదభక్తియుక్తచేతసాం |
 త్రయీశిరోయుగం సదా సదారదారకస్సుతః
 బభౌ చ యో గురుర్మహాన్ తమాశ్రయేఽర్థికల్పకం || 88 ||

భాషాగీతితదంచితార్చనవిధీన్ కేచిన్వ్యషేధంస్తదా
 తాన్ సర్వానజయన్స్పృహస్య పురతస్సంస్థాపయన్ సత్పథం |
 దేవస్యాధ్యయనోత్సవాన్ ప్రతిహతానాకల్పమవ్యాహతం
 యశ్చాకారయదాశ్రయామి సతతం తం వేదచూడాగురుం || 89 ||

కాంచ్యాం కశ్చిదదూషయన్మతమథో రామానుజీయం యదా
 వాదే తం విజిగాయ యో మునివరః శ్రీబ్రహ్మతంత్రోత్తమః |
 తాదృక్చిష్యం ఉపాశ్రితామరతరుం సౌభాగ్యరత్నాకరం
 వేదాంతార్యగురుం భజామ్యనుదినం తత్పాదపద్మే రమే || 90 ||

సారం కృత్వా రహస్యత్రయపరికలితం సర్వలోకోత్పనానం
 తతోద్వేదన్వత్ప్రభూతం ప్రవిమలసుమనస్సారమాతీయసారం |
 శ్రీమాన్యోఽధాపయన్నో భవవిషయజుషః సంశ్రితత్రాణహేతోః
 వందే తం వేదచూడాగురుమనవరతం తత్కృపాలబ్ధవర్ణః || 91 ||

తత్త్వార్థే విశదీకృతేఽపి చ మతిభ్రాంత్యాన్యథా మానవాః
 సందిగ్ధా ఇతి యో దయార్హహృదయః శంకానివృత్త్యై సతాం |
 శంకానాం పరిహారమాశ్రితపరిత్రాణప్రవీణో గురుః
 వ్యాతేనే కవివాదిపంచవదనస్తం వందిషీయాన్వహం || 92 ||

శిల్పీ పీఠే స్వక్ష్మప్తే చతురమతిరపి శ్లేఘ్ణుమార్యస్య మూర్తిం
 ఆరేభే తక్షితుం యత్తదభవదతులం లోహితం తత్కృపాలే |
 స్వీయం వైదుష్యముర్వ్యాం ప్రహతమితి వదన్ సర్వవిజ్ఞం వవందే
 శాస్త్రం శిల్పార్థసారం వ్యతనుత గురురాట్ యస్తదాభావయే తం || 93 ||

శ్రీవేంకటేశవదనాంబుజనిర్గతాస్తాః
 కో వా కృతీర్గణయితుం ప్రభవేత్ విపశ్చిత్ |
 తత్రాలభేకకృతిరేవ పుమర్థలభ్యై
 తాదృగ్గురూత్తమమయేఽహమనన్యభక్త్యా || 94 ||

హరిదినతిలకాఖ్యం శ్లోకరూపం నిబంధం
 హరిదినకరణీయం నిత్యకృత్యం ప్రవక్తుం ।
 వ్యరచయదనఘం యో ధర్మశాస్త్రానురోధం
 హరిపదపరిచారార్థమాసేవయే తం ॥ 95 ॥

బ్రహ్మసూత్రనిర్మితిప్రతిష్ఠితిప్రబోధికాం
 బ్రహ్మసూత్రపూర్వకప్రతిష్ఠితిం వ్యధాత్ కృతిం ।
 బ్రహ్మతంత్రవిత్ స్వతంత్ర ఏవ సర్వతంత్రయుక్
 బ్రహ్మతంత్ర సంయమీంద్రదేశికం తమాశ్రయే ॥ 96 ॥

వైశ్వదేవకారికాకృతిం కృతిం లిలేఖ యో
 వైశ్వదేవకర్మతత్ప్రయోగరీతిదర్శినీం ।
 దివ్యదేశమంగలప్రకీర్తనాయ నిర్మితాం
 దివ్యసూక్తిమాహ తం గురూత్తమం భజే సదా ॥ 97 ॥

ప్రీత్యా రంగాధినేతుః ప్రసదనమహితః పుస్తకం జ్ఞానముద్రాం
 లేభే యశ్చిహ్నాభూతం కరకమలయుగే సర్వతంత్రస్వతంత్రః ।
 వేదాంతాచార్యవర్యం శమదమకరుణాంభోనిధిం జ్ఞానరాశిం
 వందే తం వాదిపంచాననమఖిలగురుం భక్తమందారమీడ్యం ॥ 98 ॥

ఆమ్నాయమౌళిగురువర్య ! కృపాంబురాశే !
 ఘంటావతార ! వినయోజ్వల ! వాదిసింహ ! ।
 సర్వజ్ఞ ! సంశ్రితజనప్రియ ! సర్వమాన్య !
 శ్రీవేంకటేశ ! కవిపుంగవ ! సంశ్రయే త్వాం ॥ 99 ॥

రసయతి రసనా మే స్వాదు నామామృతం తే
 స్మరతి చ హృదయం మే త్వత్కృతోదారసాహ్యం ।
 ప్రణమతి మమ మూర్ధా త్వత్పదాంభోజయుగ్మం
 పరిణతమిహ మే తత్ భాగధేయం సుధేయం ॥ 100 ॥

జయతి జగతి వేదాంతార్యవర్యస్సుధీంద్రః
 జయతి సకలసేవ్యా తత్యతోదారవాణీ |
 జయతి చ వసుధేయం తత్పదన్యాసధన్యా
 జయతి సుజనగోష్ఠీ తద్గుణానుద్గుణంతీ || 101 ||

సవిత్రనిభశరీరే శ్రీశఘంటావతారే
 శ్రుతిసరణివిహారే వాదిభంగాతిధీరే |
 స్తుతివచనవిదూరేనంతసూరేః కుమారే
 సహకృతసుతదారే భావనా మేఽస్తు ధీరే || 102 ||

ప్రాచీనాచార్యవాచాం సముచితపథసంచారలభ్యా యథార్థాన్
 బోధ్యం శక్తో ధరిత్ర్యాం అకృతకవచనోత్తంససూరేర్న చాన్యః |
 అస్తీత్యాలోచ్య సమ్యక్ సుదృఢమహముదారాశ్రయం తం ప్రపద్య
 స్మారం స్మారం తదంఘ్రిద్వయమనవరతం నౌమ్యహం
 తత్యృపాం తాం || 103 ||

అబద్ధోఽపి బద్ధః సుబద్ధోఽపి బద్ధః
 మదీయః ప్రబంధః సదా సన్నిబద్ధః |
 ప్రబుద్ధోఽత్ర యశ్చ త్రయీశేఖరార్య -
 ప్రమోదావహాంఘ్రిబ్జబద్ధస్సమింధే || 104 ||

అనంతసూరిసూ నురత్యుదారధీస్సదాశ్రయాత్
 నిరంతరం హరిం భజన్నవాప విశ్వవైభవం |
 తదాశ్రయాత్ సదాశ్రయస్తదీయవైభవం జగౌ
 స గోపబాలకః కృతిం సమర్పయచ్ఛ తత్పదే || 105 ||

సమాసు సర్వాసు సతీషు భాగ్యాత్
 సమాన్వభూత్ యద్విభవోఽతివైభవం |

తతోఽతిశేతేఽద్య చ కీలకోఽయం

యత్ప్రశత్యుత్ప్రవవైభవోత్కః || 106 ||

శ్రీమద్వేదాంతసూరిః కవికథకఘటాకేసరీ వేంకటేశః

సర్వైస్సర్వత్ర పూజ్యో నిఖిలశుభగుణస్సర్వతంత్ర స్వతంత్రః |

ఆత్మీయం చ ప్రభావం సకలబుధముదేఽచీకరత్ సుప్రసన్నః

శ్రీమద్వేదాంతరామానుజగురుకరుణాశాలిగోపాలవాచా || 107 ||

కౌండిన్యవంశతిలకస్య నృసింహసూరేః

నప్తా బుధప్రవరరంగధురీణపౌత్రః |

శ్రీకృష్ణసూరితనయో విదుషాం విధేయః

గోపాలసూరిరనువత్ గురురాట్మభావం || 108 ||

|| ఇతి శ్రీమన్నిగమాంతమహాదేశికవైభవశతకం సమాప్తం ||